

Kirkonpalvelija

1
2009

Uuvuttaako kirkon työ!

Työ vaatii aina veronsa. Mielenterveydensyistä liian varhainen eläkkeelle vetäytyminen koskettaa vuosittain myös satoja kirkon työntekijöitä. Uupumus, stressi ja neuroottiset häiriöt, sekä päihteiden käyttöhäiriöt ovat lisääntyneet kirkon piirissä.

Uupumuksen taustalta löytyvät usein fyysiset vaivat kuten tuki- ja liikuntaelinsairaudet. Jos niihin ei saa muuta apua kuin lämmintä kättä ja pari buranaa päivässä, alkaa päivittäinen kipujen kanssa painiminen käydä ajan mittaan ”järjen päälle”.

Kirkon uupumisluvut ovat monia muita ammattiryhmiä suurempia, vaikkakin mielenterveyden ongelmat lisääntyvät lähes kaikilla aloilla. Mielenterveyden häiriöt ovat jo ohittaneet esim. tuki- ja liikuntaelinsairaudet enenaikaisen eläköitymisen syinä.

Kun kirkon piirissä vuonna 1995 mielenterveydenhäiriöistä johtuvalle työkyvyttömyyseläkkeelle jäävien määrä oli 37 prosenttia oli se vuonna 2005 jo 51 prosenttia.

Kirkonpalveluskunnan ammatit ovat jo fyysisestikin niin kuormittavia, että eläkkeelle jäädään senkin vuoksi aiemmin kuin muista kirkon töistä. Uupumisen syiksi on usein todettu liiallinen työtaakka, jatkuvat muutokset ja työn hallitsemattomuus.

Mikä tässä kaikessa on johtajuuden osuus? Johtajan on hallittava byrogratia, talousasiat, ihmissuhdetaidot, osattava puhua auki vaikeatkin asiat jne. Harvoin nämä taidot yhtyvät samassa persoonassa.

Samanaikaisesti kun yli puolet työntekijöistä ilmoittaa pyrkivänsä pois työelämästä todennäköisesti ennen varsinaista eläkeikää, sai pääministeri Vanhanen Rukan hangilla ahaa-elämyksen jonka mukaan hallituksen tavoitteena on, että työmarkkinoilta poistumisikä nousee ajan mittaan vähintään kolmella vuodella.

Kaiken tämän lisäksi taloustaantuma koettelee Suomen sionia. Kirkossakin on alettu puhua lomautuksista. Jotkut seurakunnat ovat pohtineet mahdollisuutta vaihtaa lomakorvaukset vapaa-ajaksi. Eläkkeelle siirtyvän tai työpaikan vaihtajan vakanssi jätetään täytämättä.

Vaikkakin seurakuntakohtaiset erot ovat suuria verotulojen kehityksessä, monilla seurakunnilla on hyvä taloudellinen tilanne edellisten vuosien ylijääminä. Joten verotulojen notkahdus parin vuoden aikana ei pakota niitä nostamaan veroprosenttiaan, tai supistamaan toimintaansa, eikä varsinkaan käymään työntekijän kukkarolla. Rahat jotka vuosien varrella on varattu pahan päivän varalle olisi otettava käyttöön nyt, kun pahat päivät ovat tulleet.

Seurakunnan jäsenmäärän vuosittainen aleneminen on eri asia. Sen vaikutus kirkollisverotilityksiin on pysyvä ja siihen tilanteeseen on seurakuntakohtaisesti varauduttava hyvissä ajoin etukäteen.

Pääsiäinen pyhäpäivineen merkitsee ylimääräistä vapaa-aikaa, lepoa ja juhlaa, hiljentymistä ja yhdessäoloa. Näin useimmilla, mutta meillä kirkonpalveli-

joilla edes pääsiäinen ei merkitse täydellistä irtautumista arjesta ja työstä.

Tätä kirjoittaessani elämme paastonaikaa. Se on pysähtymisen ja hiljentymisen aikaa. Paastonaika on odotuksen, katumuksen ja valmistautumisen aikaa. Paastonaika haastaa meitä Kristuksen seuraamiseen ja lähimmäisemme palvelemiseen.

”Näin Herran pääsiäistä siis vietä syntinen, ja laula voitonvirttä jo yössä kurjuuden. Itseesi ethän katso, vaan uuhriin Golgatan, ja tyhjään hautaan Herran, Hän voitti kuoleman.” SK 66:4

Siunattua ylösnousemuksen juhlaa!

Kaarina Yli-Somero
puheenjohtaja

Ristiinnaulittu Kristus. Kuinka usein olenkaan pysähtynyt ristisi eteen.

Sanattomana olen jäänyt mietiskelemään Jumalan, Isäsi merkittäviä rakkautta, joka pukeutuu heikkouteen ja alhaisuuteen.

Mutta juuri siksi minäkin uskallan pysähtyä ristisi eteen ja pyytää armoa omaan vaellukseeni.

Joskus elämän ristini tuntuu ylivoimaisen raskaalta. Tule sinä ristiinnaulittu Kristus silloin avukseni.

Kuinka levollista ja rauhoittavaa on jäädä sinun ristisi suojaan epäilevän ja kyselevän, eksyneen ja harhailevana.

Ristille levitetty kätesi ovat siunaavat kädet tänäänkin maailman yllä.

Kevään kynnyksellä

Pitkästä aikaa kunnon talvi on kohta takanapäin ja kuljemme ainakin vuodenajoissa kohti valoa. Valitettavasti Suomen ja lähes koko maailman talous on menossa kohti pimeyttä ja taantumaa, jonka syvyyttä ei vielä kukaan tiedä.

Olemme jo pitkään kuulleet tiedotusvälineistä lomautuksista ja irtisanomisista yksityis-sektorin puolelta ympäri maata ja vähän joka aloilta. Valitettavasti tähän kuoroon on yhtynyt myös ensimmäisenä kirkon puolella Tampereen seurakuntayhtymä, joka on hallintojohtajan allekirjoituksella lähettänyt kaikille yhtymän työntekijöille sähköpostiviestin koskien seurakuntayhtymän talouden säästötoimia. Kyseisessä viestissä on lueteltu pitkä lista säästötoimia ja yhtenä säästötoimena selvitetään koko henkilöstön osalta lomautusmahdollisuutta.

Näin olemme valitettavasti saaneet pään avaajan lomautuksille myös kirkossa. Toivottavasti tämä ei ole esimerkinä ja ikään kuin "lupana" muille seurakunnille ruveta lomauttamaan henkilöstöään.

Seurakunnat ovat pääsääntöisesti tehneet hyviä tilinpäätöksiä viime vuosina ja voisi toivoa että seurakuntayhtymäntajat toimisivat vastuullises-

ti ja käyttäisivät puskureitaan eivätkä ensimmäisenä kävisi henkilöstönsä kimppuun säästöjen toivossa. Voi olla että seurakunnat vielä tarvitsevat tätä osaavaa henkilöstöään tulevina vuosina.

Harkinnanvarainen palkanosa puhuttaa juuri nyt, varsinkin kun on tiedossa että lama puraisee myös seurakuntatalouksia. SVTL on järjestänyt ja järjestää koulutustilaisuuksia aiheeseen liittyen ja toivottavasti mahdollisimman moni jota asia koskee osallistuu näihin tilaisuuksiin.

Jonkin verran on kantautunut tietoa ja harkinnanvaraisen palkanosan käyttöönotosta ja aikatauluista eri seurakunnissa. Käytännöt tuntuvat olevan kovin vaihtelevia. Osa seurakunnista on varannut tämän vuoden talousarvioonsa jonkun verran rahaa ja näin voivat maksaa palkanosaa jo 1.9.2009 alkaen. Osa ei ole sitä tehnyt ja aikovat aloittaa maksamisen ensivuoden alusta alkaen.

Harkinnanvaraisen palkanosan käyttöönotosta päättää seurakunta ja myös siitä minkä suuruisena palkanosa maksetaan. Maksimi on 10 % vaativuusryhmän vähimmäispalkasta.

Kirkon Nuorisotyöntekijät ry antoi vuosikokouksessaan 14.1.2009 joh-

tokunnalleen valtuudet hakea Akavan jäsenyyttä ja näin ollen mahdollisesti myös ylimääräisen kokouksensa päätöksellä erota SVTL:sta. Monet nuorisotyöntekijät ovat huolestuneina otaneet yhteyttä allekirjoittaneeseen ja liiton toimistoon kysyen, että voisivatko he mahdollisen eron jälkeen jäädä SVTL:n jäseniksi. Olemme vastanneet kysyjille että se on aina mahdollista ja jo nyt he voivat liittyä SVTL:n jäsenliittoon Kirkon Toimihenkilöt ry:n. Tarvittaessa järjestetään myös muu järjestäytymistä.

Hyvää ja aurinkoista kevättä kaikille Kirkonpalvelijat lehden lukijoille

Matti Löppönen
Puheenjohtaja
SVTL

SVTL – palveleva ammattiliitto

Asemamiehenkatu 2, 00520 Helsinki – Puh. 0207 912 530 vaihde

Ritva Rasila

toiminnanjohtaja
0207 912 534 / 040 828 0656
hallinto, neuvottelutoiminta

Vuokko Laaksonen

järjestösihteeri
0207 912 539
koulutus

Anna-Maria Numminen

lakimies
0207 912 538
lainopillinen neuvonta,
eläkeasiat, ort. kirkko

Anna Hellén

lakimies
0207 912 537
lainopillinen neuvonta,
nuoret jäsenet, opiskelijat,
kristilliset järjestöt

Sakari Timonen

työmarkkina-asiamies
0207 912 535
neuvonta ja luottamusmiesasiat

Carita Kärkinen

toiminnanjohtajan sihteeri
0207 912 536

Hannele Halinen

jäsenpalvelusihteeri
0207 912 530

Galina Voloshina

toimistopalvelusihteeri
0207 912 533
kurssi-ilmoittautumiset

Työttömyyskassa:

Soile Suanto

kassanhoitaja
0400 882 016
soile.suanto@svtl.fi

Työelämän haasteita ja työhyvinvointia

Työelämä käy päivä päivältä kiireisemmäksi. Motivaatio laskee, väsyttää ja tulee uupumusta, ollaan alakuloisia ja masentuneita. Oletko huomannut, kuinka väsyit helposti, saat päänsärkyä, tunnet olosi huonovointiseksi ja ärtyneeksi ja pahoitatko mielesi tyhjää? Ovatko syynä muut työkaverit vai sinä itse? Hyvinvointiimme vaikuttaa monet tekijät, yksi on mielenrauhan löytäminen työssä. Mielenrauha rakentuu henkilökohtaisesta elämästämme ja työpaikan ilmapiiristä. Työhyvinvointi vaarantuu jos tekee liikaa ylityötä, ei nuku tarpeeksi, eikä tunnista jaksamisensa rajoja.

Kiireessä voi selviytyä paremmin, kun huolehtii terveydestään. Syö terveellisesti, lepää ja liikkuu säännöllisesti, harrasta liikuntaa päivittäin ja viikoittain itsellesi sopivalla tavalla ja muistaa kohtuullisuuden nautintoainneiden käytössä. Kun kotiolot ja muut

ihmissuhteet ovat hyvässä kunnossa niin kaikki on hyvin.

Ammattitaito on hyvä pitää ajan tasalla ja tehdä päivittäiset tehtävät hyvin.

Mistä työssään eniten iloitsee ja missä on parhaimmillaan. Mieleiset tehtävät ja niissä onnistuminen tuovat työn ilon.

Teetkö työtä omalla persoonallasi, se ei aina riitä parantamaan työhyvinvointia, jos työpaikan perusasiat eivät ole kunnossa. Tutkimusten mukaan työssä voidaan hyvin, kun työtehtävät on jaettu tasaisesti. Työntekijä tietää mitä häneltä odotetaan, kun kohtelu työpaikalla on oikeudenmukaista ja tasapuolista ja kun hän voi itse vaikuttaa työhönsä.

Näin yksinkertainen on työhyvinvoinnin ymmärtäminen ja toisaalta niin vaikeaa.

Tasapuolisuus ja oikeudenmukaisuus työpaikalla edellyttävät avoimuutta ja tiimin yhteisiä pelisääntöjä joita myös pitää noudattaa.

Esimieheltä vaaditaan hyvää otetta työyhteisöön, hyvä esimies uskaltaa keskustella vaikeistakin asioista. Ongelmat ratkaistaan kasvatusten, ei mököttämällä. Luottamus on kaikkein tärkein asia työntekijän ja esimiehen välillä. On itsestään selvää että työntekijä on omatoiminen ja rohkea puhumaan myös vaikeista työhön liittyvistä asioista.

On pakko tunnustaa, että on työhyteisöjä joissa asiat eivät enää keskustelemalla parane. Tarvitaan työterveyshuollon, työnohjaajan, työyhteisön kehittämistä ulkopuolisella konsultilla, ennen kuin vaikeat asiat saadaan paremmalle tasolle.

Kari Hartikainen

Hallituksen päätöksiä puheenjohtajan johdolla

Kirkonpalvelijat ry:n hallitus kokoukseen Helsingissä 17.2.2009.

Kokouksessa todettiin, että yhdistykseen oli hyväksytty v. 2008 yhteensä 150 uutta jäsentä. Jäseniä yhdistyksessä 31.12.2008 yhteensä 2213, joista naisia 1397 ja miehiä 816, eläkeläisiä 140 ja opiskelijoita 24, maksavia jäseniä 2017.

Vuoden ensimmäisessä kokouksessa hyväksyttiin 30 uutta yhdistyksen jäsentä.

Hallituksen varapuheenjohtajaksi valittiin Yrjö Leppänen Lahdesta.

Työvaliokunnan jäsenenä toimivat vuonna 2009 Kaarina Yli-Somero puheenjohtajana, Yrjö Leppänen varapu-

heenjohtajana, Eija Jaakola ja sihteeri-nä Kari Hartikainen.

Tilinpäätös vuodelta 2008 oli ylijäämäinen 9.700,64 euroa. Tilinpäätös ja toimintakertomus vuodelta 2008 hyväksyttiin ja päätettiin esittää vuosikokouksen hyväksyttäväksi.

Opinto- ja koulutuspäivien ohjelma Porvoo – Haikon Kartano 23.–24.6.2009 hyväksyttiin.

Sopimustavoitteet seuraavalle sopimuskaudelle

Kirkon yleinen virka ja työehtosopimus 2007 – 2009 on voimassa 1.10.2007 – 31.1.2010

Tavoitteita seuraaviin sopimuksiin

Kirkonpalvelijat ry esittää:

Kaikkien seurakuntien viranhaltijoille maksettaisiin rahana sunnuntai- ja aatotyön korvaus sekä ilta- ja yötyökorvaus. Varallaolo ja hälytyskorvaukset otettaisiin käyttöön.

Seuraavat työvaliokunnan ja hallituksen kokoukset pidetään 23.4.2009 Helsingissä.

Kirkon alojen ammattijärjestö SVTL:n ry:n edustajiston sääntömääräinen kevätkokous pidetään Helsingissä 24.4.2009.

**Kuopiossa 24.3.2009
sihteeri Kari Hartikainen**

Ehtoollinen

Keskiaikaisen legendan mukaan Temppeleherrain ritarit löysivät ristikien tiimellyksessä Jeesuksen viimeisellä aterialla käyttämän maljan ja toivat sen Ranskaan. Sittemmin tätä myyttistä Graalin maljaa on etsitty Richard Wagnerin oopperassa, Indiana Jones- ja Monty Python -elokuvis- sa, Aku Ankassa ja Da Vinci -koodissa. Kertomus maljan vaiheista on kiehtova, vaikka kuuluukin fantasiaosaan. Maljaa ei enää ole. Mutta joskus se on ollut. Taustakertomuksella Jeesuksen viimeisestä aterialta on historiallinen pohja.

Varhaisin kirjallinen muoto Jeesuksen asettamasta ehtoollisesta löytyy 50-54 jKr. Efesoksessa kirjoitetusta Paavaliin kirjeestä. Siinä apostoli arvos- telee tuimasti Korintin seurakuntalaisia keskinäisestä rakkaudesta: Herran aterialla ei vietetä oikein, jos yh- det mässäilevät ympäröivissään samalla, kun toiset kärsivät nälkää ja janoa. Paavali vetoaa tekstiin, jonka korinttilaiset tunsivat ja jota ilmeisesti jo tuolloin käytettiin liturgiassa. "Olen saanut Herralta tiedoksi tämän, minkä olen myös teille opettanut: Herra Jee- sus, sinä yönä jona hänet kavallettiin, otti leivän, kiitti Jumalaa, mursi leivän

ja sanoi: Tämä on minun ruumiini, joka annetaan teidän puolestanne. Tehkää tämä minun muistokseni."

Kuvaus ehtoollisen asettamisesta löytyy Markuksen, Matteuksen ja Luukkaan evankeliumeista. Ensimmäisten kristittyjen ikivanhaa riittä on vietetty katkeamattomasti 2000 vuotta.

Ehtoollista sanotaan Herran ateriak- si tai Herran pyhäksi ehtoolliseksi, koska se on Jeesuksen asettama ja koska sitä pidetään Kristuksen läsnäolon ateriana. Luterilaiset tulkitsevat läsnäolon mahdollisimman konkreettisesti: Kristuksen ruumis ja veri ovat todellisesti läsnä pyhitetyssä leivässä ja viinissä. Jeesuksen sanoja "tämä on minun ruumiini, tämä on minun vereni" ei selitetä, vaan ne omaksutaan yksinkertaisesti ja sellaisenaan. Ehtoollinen jatkaa inkarnaatiota, Jumalan Pojan ihmiseksi tulemistä: Nasaretin Mestari on läsnä ja lähellä ehtoollisen leivässä ja viinissä yhtä todellisesti kuin hän oli Betlehemin seimessä, Pietarin anoppi- lassa ja ristin puussa.

Ehtoollista kutsutaan myös kom- muunioksi eli yhteysateriaksi. Sana viittaa yhteisten (con) lahjojen (munus) jakamiseen. Vuoden 1519 ehtoollis-

saarnassaan Luther vei ajatuksen iloi- sesta vaihtokaupasta pitkälle: Kristus antaa ehtoollisessa kristitylle voiton- sa, armonsa ja pyhyytensä, kun taas kristitty tuo pöytään ahdistuksensa, epäuskonsa ja syntinsä. Jakaminen koskettaa myös ehtoolliselle osallistu- vien keskinäisiä suhteita. Kaiken ilon ja onnettomuuden tulee olla yhteistä niil- le, jotka jakavat saman maljan. Kun yksi kärsii, kärsivät kaikki yhdessä. Jopa synty on yhteistä, sekin pitää jakaa, kan- taa ja kärsiä yhdessä. Siksi ehtoollista sanotaan rakkauden sakramentiksi.

Ehtoollinen on myös eukaristia eli kiitosateria. Jeesus "kiitti Jumalaa" (kreik. *eukharisteesas*) ennen leivän ja viinin jakamista. Koko ehtoollisliturgia on oikeastaan pitkä kiitosrukous, jos- sa muistetaan Jumalan pelastusteko- ja, kiitetään niistä ja pyydetään niiden toteutumista tässä ja nyt.

Ehtoollista sanotaan myös esima- uksi. Se ennakoii sitä juhla-ateriaa, jota vietetään taivaassa ehtoollisrukou- sen sanoin "yhdessä enkelien ja kaik- kien pyhien kanssa".

Lainaus kirjasta "Luterilaisuuden ABC": Jaakko Heinimäki, Jari Jolkko- nen.

Hallitus piti vuoden ensimmäisen kokouksensa perinteisesti Kirkon alojen ammat- tijärjestö SVTL:n toimistolla Asemamiehenkatu 2 Helsinki. Kutsuttuna hallituksen kokoukseen oli liiton puheenjohtaja Matti Löppönen.

Kiirastorstai

Kiitos, Herra Jeesus, että asetit ehtoollisen "sinä yönä, jona sinut kavallettiin". Annoit meille lahjaksi yhteisen aterian, jolle saamme kokoontua yhä uudelleen muistamaan uhrikuo- lemaasi. Kiitos syntien anteek- siantamuksesta. Kiitos keskinäis- estä yhteydestä, jonka lahjoit- tat meille ehtoollispöydässä. Vie meidät perille taivaaseen viettä- mään yhteisellä aterialla Karitsan suurta juhlaa. Kuule meitä, sinä, joka elät ja hallitset Isän ja Pyhän Hengen kanssa aina ja ikuisesti.

KIRKONPALVELIJAT ry:n OPINTO- JA KOULUTUSPÄIVÄT

Porvoo – Haikon Kartano 23.–24.6.2009

“Porvoon mitalla”

TIISTAI 23.6.2009

- 8.00 Ilmoittautuminen ja tulokahvit**
* Haikon Kartano
- 9.30 Kesäpäivien avaus**
* Puheenjohtaja Kaarina Yli-Somero
* Juhlatoimikunnan puheenjohtaja Toini Tissari
* Kirkkoherra Heikki Hakamies
* Hiippakuntadekaani Kaarina Ylönen
- 10.30 Kirkonpalvelija esimiehenä ja alaisena muuttuvassa seurakunnassa**
* Keijo Toivanen, kunniasuntio, rovasti
- 12.00 Lounas**
* Haikon Kartano
- 13.00 Harkinnanvarainen palkanosa Seurakuntaliitokset – vaikutus kirkonpalvelijoihin**
* Risto Voipio, kirkkoneuvos
* Ritva Rasila, SVTL:n toiminnanjohtaja
- 14.30 Kahvit**
* Haikon Kartano
- 15.00 Työnmittauksen uudet kuvit Laatusoajot siivouksessa ja kiinteistön hoidossa**
* Pekka Paldanius
Kimi-Teknia Oy
- 16.30 Alaosasto- ja alueyhdistystoiminta**
* Matti Löppönen
SVTL:n puheenjohtaja
- 17.30 Päivällinen**
* Haikon Kartano
- 18.30 Vuosikokous**
* Haikon Kartano
- 20.00 Kylpylänkäyttömahdollisuus**
* Haikon Kartano

KESKIVIIKKO 24.6.2009

- 8.30 Kirkon esittely**
* Suntio Björn Ståhl
* Linja-autokuljetus kirkolle järjestetty
- 9.00 Messu**
* Porvoon tuomiokirkko
* Saarnaa piispa Gustaf Björkstrand
* Liturgi khra Heikki Hakamies
- 10.30 Valokuvaus**
* Tuomiokirkon edustalla
- Kirkkokahvit**
* Suomalainen seurakuntakoti
Lundinkatu 5
- Kiertokävely**
* Vanhan Porvoon ympäristö
- 12.00 Ennaltaehkäisevä konservointi**
* Haikon Kartano
* Heidi Wirilander
- 13.00 Luento Työhyvinvointi, Tunneviisaus, Voimaantuminen**
* Haikon Kartano
* Paavo Kärkkäinen
- 14.30 Kesäpäivien päätös**
* Haikon Kartano
* Seuraavat opinto- ja koulutuspäivät 29.–30.6.2010 Seinäjoki
* Puheenjohtaja Kaarina Yli-Somero
- 15.00 Lähtölounas**
* Haikon Kartano

Majoitus:

Hotelli Haikon Kartano, Haikkoontie 114, Porvoo

OPINTO- JA KOULUTUSPÄIVÄT

Porvoo – Haikon Kartano 23.– 24.6. 2009

Sitovat ilmoittautumiset pyydetään tekemään 22.5.2009 mennessä, myöhemmin ilmoittautuneille ei voida taata hotellimajoitusta. Ilmoittautuneille lähetetään laskulomake osallistumismaksujen suorittamista varten kesäkuun alussa. Lisätietoja saa sihteeri Kari Hartikaiselta, puh. (017) 281 1697 tai gsm 050 520 7003.

Rastita seuraavasta vaihtoehdot:

☐	1. kaksi yötä, täysihoito, osallistumismaksu, tulo hotelliimme ma 22.6.2009	320,-
☐	2. yksi yö, täysihoito, osallistumismaksu	260,-
☐	3. ruokailut, osallistumismaksu	180,-
☐	4. seurakunta maksaa osallistumiskulut	
☐	5. osanottaja maksaa osallistumiskulut	

Majoitus: Hotelli Haikon Kartano, Haikkoontie 114, Porvoo.

Osallistujan nimi: _____

Osallistujan osoite: _____

Osallistujan puh: _____

Maksajan nimi: _____

Maksajan osoite: _____

Muistathan, että ilmoittautuminen on sitova !

**Lomake palautetaan os. KIRKONPALVELIJAT ry, PL 421, 70101 KUOPIO
tai faxaa (017) 281 1697. E-mail: kirkonpalvelijat@kolumbus.fi**

HUOM! Ota kopio lomakkeesta, niin lehtesi säilyy ehjänä! **TAI:** Käy Kirkonpalvelijat ry:n kotisivulla www.kirkonpalvelijat.fi tämä lomake löytyy myös sieltä ja voit lähettää sen sähköpostitse.

Kirkonpalvelijat ry:n VUOSIKOKOUS

pidetään 23.6.2009 klo 18.30
Haikon Kartanossa. Osoite Ho-
telli Haikon Kartano, Haikkoon-
tie 114, Porvoo.

Esillä sääntömääräiset asiat ja
yhdistyksen SVTL:n hallituksen
jäsenten valinta sekä edusta-
jiston jäsenten valinta kaudelle
2010-2012.

Helsingissä 17.2.2009

Kirkonpalvelijat ry:n hallitus
Kaarina Yli-Somero puh.johtaja
Kari Hartikainen sihteeri

Yhteiskunnallinen kehittäminen – avain hyvinvointiin

Laaja yhteistoiminta – eri tahojen näkökulmat esille

Yhteistoiminnalliselle kehittämiselle seurakunnissa on tyypillistä koko henkilöstön, seurakuntalaisten ja yhteistyökumppaneiden asiantuntemuksen keskeinen rooli. Aktiivisimmin ja eniten kehittämistyöhön osallistuvat eri ammattiryhmien edustajina työntekijät ja esimiehet. Onnistumisen edellytys on se, että mukana ovat kaikki seurakuntatyöyhteisön jäsenet, seurakuntalaiset sekä päätöksenteossa mukana olevat luottamushenkilöt. Uutta näkökulmaa työyhteisön, työn ja seurakunnan palvelutehtävän kehittämiseen saadaan seurakuntalaisilta, joita kehittämistyön eri vaiheissa kuullaan erilaisissa yhteisissä tilaisuuksissa. Yhteistoiminnallisuus varmistaa sen, että seurakuntaorganisaation - jonka kehittäminen on ollut perinteisesti hyvin johtajakeskeistä - eri tasoilla, asemissa ja ammateissa työskenteleville luodaan mahdollisuudet osallistumiseen ja vaikuttamiseen. Aito osallisuuden kokemus lisää motivaatiota ja sitoutumista tehdä asioista toisin ja muuttaa omia toimintakäytäntöjään. Yhteistoiminnallisuus antaa heikoimmassa valta-asemissa oleville työntekijöille ja seurakuntalaisille mahdollisuuden saada äänensä kuuluviin.

”Tämä on ollut jotenkin erilaista, kun olemme itse tuottaneet materiaalia ja tehneet asioita näkyväksi. Olen kiitollinen, että meidän tiimissä jokainen oli aktivoitunut myönteisessä mielessä. Oli hieno kokemus kun palaute otettiin vastaan.” (Seurakunnan työntekijä)

Kenen tarpeisiin vastaa?

Yhteistoiminnallisella kehittämistavalla on mahdollista saada aikaiseksi erinomaisia kehittämistuloksia yksittäisissä työyhteisöissä, työyhteisöjen

välillä tai koko seurakuntayhtymässä. Keskeisenä edellytyksenä on havaittu olevan mm. sen, että kehittämistarpeet ovat kehittämiskohteen henkilöstön itsensä ilmaisemia ja kokemia ja että kehittämiseen on tarpeeksi laajasti sitouduttu ja motivoituttu työntekijöistä ylämpään johtoon ja poliittisiin päättäjiin saakka.

Projekti perustuu vahvasti mukana olevien omaan ajatteluun ja tekemiseen. Tavoitteena on saada erilaisia yhdessä asetettavia kehittämistavoitteita konkretisoitumaan muutoksiksi työssä, yhteistyössä, asiakaskontakteissa jne. Etenemisstrategiana tulee olemaan ”pienien askelten politiikka”, jonka mottona on, että ei yritetä kerralla nielaista enempää kuin, mitä jaksaa niellä eikä tyydytä pelkkään paperikehittämiseen. (Kehittäjän alkukirje kehittämiskohtelle)

Yhteistoiminnallinen kehittämistapa, tiedonkeruutavat ja kehittämismenetelmät mahdollistavat riittävän monipuolisen ja huolellisen kehittämistarpeiden analyysin. Myös tarpeeksi laajat lähtötilanteen selvitykset tuottavat kehittämistyön ja muutosprosessin ohjaajalle sekä hankkeeseen osallistuville työntekijöille ja esimiehille runsaasti uutta tietoa, jonka pohjalta saadaan esille tärkeimmät ja realistiset kehittämistarpeet.

Kehittämisprosessia ohjaavan kehittäjän roolina on olla kehittämisprosessin ohjaaja, tukija, keskustelu- ja kehittämiskofoorumien järjestäjä sekä prosessin arvioija. Tehtävänä on myös huolehtia siitä, että kehittämistyö etenee yhdessä työstettyjen tavoitteiden, teemojen ja kehittämistarpeiden puitteissa. Kehittäjä ja kehittämistyöhön osallistuvat suunnittelevat ja toteuttavat yhdessä kehittämisprosessin vaiheet. Kehittämistyön johto on kehit-

tämistyöhön osallistuvilla - ei kehitäjällä.

Kehittäjän tehtävänä on pääosin ohjata, tukea, antaa palautetta sekä käyttää erilaisia kehittämisvälineitä. Kehittäjä myös etsii ja tuo kehittämiskohteen käyttöön tutkimus- ja kehittämistuloksia muualla toteutetuista samankaltaisista kehittämisprojekteista ja näköaloja muualta kehittämisprosessin eri vaiheissa. Kehittäjä tekee myös yhteenvedot erilaisista hankkeen aikana syntyvistä aineistoista, joita ovat mm. haastattelut, työhyvinvointikysely, työkongressit, kehittämisryhmän kokoukset ja keskustelut. (Kehittäjän alkukirje kehittämiskohtelle)

Yhteistoiminnallisuus vahvistaa osallistujien itseohjautuvuutta ja vastuun ottamista muutoksesta ja kehittämisestä. Käytäntö on osoittanut, että avainroolissa ovat kehittämistyön aikana moniammatillisen kehittämisryhmän jäsenet, jotka edustivat eri henkilöstöryhmiä ja työyhteisöjä sekä esimiehet. Erityisen tärkeää kehittämisprosessin onnistumisessa on työyhteisön esimiehenä toimivan kirkkoherran sitoutuminen.

Luova prosessi – suunnitellaan hankkeen edetessä

Kehittämisprosessin eri vaiheet muotoutuivat kehittämiskeskustelujen avulla esimiesten ja työntekijöiden toiveiden ja odotuksien mukaan. Yhteistoiminnallisissa kehittämisprojekteissa ei useinkaan ole etukäteen tehtyä suunnitelmaa, jonka mukaan edetään. Eri vaiheet ja niiden sisällöt ja kehittämisen kohteet määräytyvät edellisen vaiheen perusteella yhteisten keskustelujen avulla projektin edetessä.

Hankkeen toteuttamissuunnitelmassa on hahmoteltu alustavasti, miten hanke voisi edetä. Kehit-

tämistävän luonteen vuoksi tarkkaa tapahtumakalenteria tai eri vaiheiden aikataulutusta on vaikeaa, ellei mahdotontakin, tehdä etukäteen. Suunnitelma elää ja muuttuu sen näköiseksi, millaiseksi osallistajat itse sen muokkaavat. Parhaat tulokset on usein saavutettu silloin, kun kehittämisprosessin on annettu tuotoutua luovasti ja joustavasti työyhteisön erityispiirteiden ja rytmien mukaisesti. (Kehittäjän alkukirje kehittämiskohteelle)

Se, että etenemistä ei etukäteen tarkasti suunnitella, saattaa aiheuttaa niille osanottajille vaikeuksia, jotka ovat tottuneet toimimaan tarkkojen etukäteissuunnitelmien mukaisesti.

”Toivoisin, että pitäisit meitä asioissa ja asiassa, ettei lähde liiaksi vellomaan muita asioita.” (Seurakunnan työntekijä)

Suunnittelemattomuus tukee luovuutta ja opettaa osallistujia suhtautumaan tulevaisuuteen ennakkoluulottomasti ja uteliaasti. Tällöin on mahdollista myös joustavammin reagoida vastaan ennakoimattomasti tuleviin asioihin, joihin tulee viipymättä ja ennakkoluulottomasti tarttua.

Miten tietoa hankitaan ja käsitellään?

Yhteistoiminnallinen kehittäminen laajentaa kaikkien työyhteisön jäsenen osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia sekä tuo avoimuutta tiedon kulkuun. Kehittämisprojekteissa tietoa toiminnan vahvuuksista ja kehittämistarpeista kerätään monipuolisesti erilaisin menetelmin. Tyypillisiä tapoja kehittämisprosessin eri vaiheissa ovat

- eri teemoihin painottuneet kyselyt (mm. laatu, seurakuntalaisten tarpeet, ilmapiiri, yhteistyö),
- työyhteisön tilaa yleisesti kartoittavat alkuhaastattelut (mm. työ, johtaminen, ilmapiiri, kehittämistarpeet),
- erilaiset yksilöpalautteet (mm. päiväkirjat, kirjeet),
- eri tilaisuuksien muistiot sekä
- kehittämistyön etenemisestä ja

vaiheista kootut väliraportit ja loppuraportti.

Vuorovaikutteisia ja eri osapuolten näkökantoja esille tuovien ja arvioivien menetelmien avulla on mahdollista paikantaa ja konkretisoida kehittämistavoitteita sekä tutustua työyhteisöjen arkeen, eri tahojen välisiin yhteistyösuhteisiin, toimintatapoihin ja organisaatiokulttuurin piirteisiin.

Tiedon kerääminen hankkeen eri vaiheissa ja eri tavoin parantaa kaikkien osallistujien vaikuttamisen ja osallistumisen mahdollisuuksia sekä aloitteellisuutta. Se antaa osallistujille myös tietoa siitä, miten kehittäminen on edennyt. Yhteistoiminnallisuus edellyttää myös tiedon välittymistä alhaalta ylöspäin. Tiedonkulkua edistää se, että kehittämissuhteissa tuotetut muistiot ja yhteenvedot toimitetaan tiedotussuunnitelman mukaisesti ylemmälle johdolle ja tarvittaessa myös seurakuntaneuvoston poliittisille päätöksentekijöille. Näin he saavat koko ajan reaaliaikaista tietoa kehittämistyön vaiheista ja sisällöistä oman päätöksentekonsa tueksi.

Keskustelua ja kuuntelua - tavoitteena dialogi

Yhteistoiminnallisuuden lisääntyminen on aktivoiut työyhteisöjen jäseniä keskustelemaan keskenään enemmän. On opittu myös tuntemaan toiset ja tutustuttu heidän työhönsä ja työyhteisöihinsä.

”On hyvä, että aluemallista kysytään plussia ja miinusia kaikilta työntekijöiltä, tulee sellainen tunne, että asia on yhteinen.” (Seurakunnan työntekijä)

Eri osapuolet ovat myös oppineet kuuntelemaan toistensa viestejä paremmin. Usein kehittämistyön ja muutosten epäonnistumisen syy on se, että asioista ei puhuta, ilmapiiri ei ole avoin ja luottamuksellinen. Ihmiset eivät myöskään pysähdy aidosti kuuntelemaan, mitä toinen haluaa sanoa. Se johtaa usein yksisuuntaiseen kommunikaatioon ja turhautumiseen. Kuuntelu muuttaa kahden ihmisen välisen puhe-tilanteen keskusteluksi: toinen pu-

huu ja toinen kuuntelee. Vasta tällöin toteutuu vastavuoroinen dialogi. Kun dialogiin otetaan mukaan myös asiakkaat, työn kehittämiseksi saadaan työyhteisön perustehtävän mukainen suunta. Työn yksilöllistäminen vähentää myös kiireen tunnetta. Työprosessista tulee mielekkäämpi.

”On hyvä välillä syventyä kunnolla tärkeiden perusasioiden ympärille, muutenkin kuin työyhteisön hyvinvoinnin edistämiseksi. Eri työalojen asiat alkavat selvitä.” (Seurakunnan työntekijä)

Yhteistoiminnallista kehittämiskestelua kutsutaan demokraattiseksi dialogiksi. Usein puhutaan myös tasaveroisesta vuoropuhelusta. Sen alueina käytetään mm. seuraavia ryhmätyömenetelmiä ja foorumeita:

- työkonferenssit (teemoina/aiheina esimerkiksi: työyhteisön tulevaisuuden visiot, työn/työyhteisön/ palvelujen kehittämishaasteet ja yhteistyön ongelmat),
- muut yhteistoiminnalliset ryhmätyömenetelmät (mm. tulevaisuudenverstaas, ennakoiva dialogi, ryhmämessut),
- moniammatillinen kehittämisryhmätyöskentely ja
- työpaikkakokoukset,
- tiimi-, osasto- ym. palaverit ja
- erilaiset koulutustilaisuudet.

Lähtötilanteen selvittämisen jälkeen kehittämissuhteet etenevät työyhteisöjen erityispiirteiden, toiveiden ja kehittämiseksi asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Kehittämiskesteluita käytetään yleensä koko projektin ajan erilaisissa tilaisuuksissa ja työpaikkakokouksissa. Yhteistoiminnallinen kehittämistote tukee ja rohkaisee myös esimiesten ja työntekijöiden välisiin kehittämiskesteluihin.

”Avoin ja rehellinen keskustelu (on plussia), kaikkia osallistujia kuunneltu. Turvallisuus on lisääntynyt edellä mainittujen asioiden vuoksi.” (Seurakunnan työntekijä)

Kun on totuttu puhumaan ryhmässä, myös keskustelu esimiehen kanssa sujuu paremmin. On saatu uskallus-

ta ja rohkeutta nostaa esille vaikeitakin asioita ja ristiriitoja sekä antaa palautetta myös virheistä ja laiminlyönneistä työssä.

”Hyvä kun on nostettu asiat/ongelmat esille, sanottu ääneen.”
(Seurakunnan työntekijä)

Moniammatillisessa kehittämissyhmässä usein myös arvioidaan, mitä on saatu aikaiseksi ja pohditaan yhdessä erilaisia ongelmatilanteita, joita on kohdattu. Joidenkin teemojen pohdintaa varten voidaan kutsua koolle laajennettu kehittämissyhmä, jossa on eri työyhteisöjen ja yhteistyötahojen tai asiakkaiden edustajia. Kehittämisseskusteluihin kutsutaan ylimmän virkamies- ja poliittisen johdon, ammattijärjestöjen, seurakuntalaisten sekä keskeisten yhteistyötahojen edustajia, kun käsitellään asioita, joihin tarvitaan laajempaa sitoutumista ja yhteisymmärrystä. Esimerkiksi seurakuntalaisten edustajien osallistuminen työkonferenssiin suuntaa kehittämisseskusteluja asiakkaiden tarpeisiin, toiveisiin ja odotuksiin. Heidän läsnäolonsa tuo luontevasti kehittämissprosessiin asiakaskeisyyden.

Yhteistoiminnallisuuden vahvistaminen työyhteisöjen arkeen edellyttää työpaikkakokousten ja työalojen palaverien vakiinnuttamista. Tavoitteena on oppia keskustelemaan ja kuuntelemaan sekä antamaan palautetta. Yhteiset tapaamiset ovat parantaneet ilmapiiriin avoimuutta ja lisänneet eri tahojen välistä luottamusta. Seurakuntatyöyhteisöjen erityispiirteensä on ollut oppia valmistelemaan kokoukset paremmin, tekemään asianmukaiset esityslistat sekä käyttämään kokouksissaan aikaa säästäviä ja keskustelun laatua parantavia kokoukikäytäntöjä ja -tekniikkoja. Tärkeää on ollut myös, että vaikeista asioista, kuten korjaavan palautteen antamisesta ja keskinäisestä epäasiallisesta kohtelusta, on keskustelun avulla voitu tehdä vähemmän tabuja, jolloin niiden yhteinen käsittely on helpottunut.

”Koko työyhteisö samassa pohdinnassa, sopivasti etenevä vauhti, ei turhia pitkiä keskusteluja!” (Seurakunnan työntekijä)

Mikä edistää kehittämistyössä onnistumista?

Yhteistoiminnallisuuden toteutuminen edellyttää tuekseen osallistavaa ja demokraattista johtamista, omasta vallasta luopumista, yhteispäätämistä sekä henkilöstön itseohjautuvuuden hyväksymistä ja tukemista. Kyseisten johtamisen piirteiden avulla vastuut selkiävät, vastuu jakautuu laajemmalle, esimies saa työntekijöidensä arvostuksen ja luottamuksen. Yhteistoiminnallisuus antaa työntekijöille mahdollisuuden osallistua ja vaikuttaa. Ne ovat jokaisen ihmisen psykologisia perustarpeita, joiden tyydyttyminen parantaa motivaatiota ja sitoutumista.

Kehittämistyön onnistumista tukee tai varmistaa se, että kehittämistyöhön osallistujille taataan työsuhteen turvallisuus. Tällöin osallistujille ei tule tunnetta, että he olisivat saneeraamassa, rationalisoimassa tai kehittämässä omat työpaikkansa tarpeettomiksi. Jos kehittämistyön ohessa on koko ajan huoli omasta työpaikasta tai henkilöstön riittävyydestä, kehittämismotivaatiota saattaa olla vaikeaa pitää yllä.

Yhteistoiminnalliset kehittämishankkeet ovat osoittaneet, että työyhteisöjä on mahdollista luotsata yhteistoiminnallisella kehittämissotteella hyvin kehittämistuloksiin. Tällöin on luotettava työpaikkojen luovuuden lähteisiin eli ihmisiin. Kun heille antaa paremmat mahdollisuudet osallistua, vaikuttaa, oppia ja kehittyä - kaikki on mahdollista.

”On saanut esittää oman mielipiteensä ja se on otettu huomioon.”
(Seurakunnan työntekijä)

”Projektin on herättänyt paljon ajatuksia henkilökohtaisella tasolla. Mm. oman työn arvostus on nousut. On huomannut, että tuleehan tässä jotain tehdyksi.” (Seurakunnan työntekijä)

**Työyhteisökehittäjä
Antti Kokkonen**

Dosentti Sirpa Syvänen

Kännykkä-etiketti

Matkapuhelimen käyttö on entistäkin mukavampaa, kunhan muistaa pari käytännön asiaa.

1. Ota toiset huomioon

Julkisen liikenteen välineissä tai muilla yleisillä paikoilla käytävät puhelinkeskustelut on tyylikästä hoitaa hillitysti ja ottaen muut ihmiset huomioon.

2. Älä paljasta liikesalaisuuksia

Julkisilla paikoilla kannattaa välttää luottamuksellisten työasioiden käsitteilyä. Mieti, mitä ja missä puhut.

3. Kunnioita ympäristöäsi

Puhelin kannattaa laittaa äänettömälle tai pois päältä, jos on paikassa, jossa puhuminen ei ole suotavaa.

4. Kiinnitä huomiota soittoääniin

Kovaääniset soitto-, näppäily- ja tekstiviestitäänät voivat häiritä muita ihmisiä. Laita tarpeen mukaan puhelin äänettömälle tai käytä värinäählytystä. Tekstiviestilläkin voi hoitaa monia asioita äänettömästi.

5. Keskity liikenteeseen

Puhelimen käyttö voi häiritä keskittymiskykyäsi, olitpa liikkeellä sitten kävellen, pyörällä tai autolla. Liikenteessä puhelimen käyttö vaatii erityistä tarkkaavaisuutta.

6. Pidä huolta puhelimestasi

Matkapuhelin sisältää usein paljon tietoa käyttäjästäsi, joten ole tarkkana, ettei puhelimesi jää matkan varrelle. Käytä puhelimesta turva-koodeja.

Jobin postilaatikolla

Talvisen aamun aikaisina hetkinä, kun pimeys viettää viimeisiä tuntejaan, pellon laidalla asuva metsä näyttää tummalta ja sisään pääsemättömältä. Lempeästi ja rauhallisesti metsä kuitenkin ottaa syliinsä tuskastuneen, unensa kadottaneen kulkijan.

On hiljaista, taivas on hämärä ja pilvetön. Itäisellä taivaanreunalla on vaalea aavistus. Katselen vaitonaisuena paljon nähneitä puita, jotka lumen ja kuuran peittäminä seisovat levollisina paikoillaan.

Minä olen levoton. Kuljen talvihämärässä metsässä omien ajatusteni kanssa. Kysyn itseltäni ja samalla Luojalta, miksi elämä ajautuu poluille, joilla on vaikea tietää, mikä on oikeaa ja mikä väärää, mikä tarkoitus kaikella pahalla on ja miksi elämä on joskus niin monimutkaista?

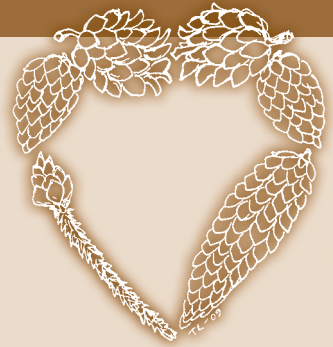
Hiljaisesti, kuunnellen, askel kerrallaan nousem lumista mäenrinnettä. Pysähtelen, kerään käpyjä taskuu-

ni. Saavun mäen päälle pienelle aukealle, jonka lumiseen pintaan ovat piirtyneet karhiaisien ja oravan jäljet. Katson taaksepäin ja näen tarpomani uran. Kaadun selälleni hangolle ja annan hiljaisuuden ympäröidä minut. Suljen silmäni ja olen, vain olen.

Tovin kuluttua roudan läsnäolo saa minut havahtumaan, ilman vilun tunnetta tähän voisi vaikka nukahtaa. Avaan silmäni ja näen kuinka aamun ensimmäiset säteet, uuden armon ai-ruueet, kultaavat käpykyläisten kuusien latvoja. Liikutan käsiäni ja jalkojani ja nousem ylös. Lumienkelini, vuosi vuodelta pulskempi, jää hangelle.

Otan taskuni pohjalta keräämäni männyn- ja kuusenkävyt, sekä kalutut käpyluut. Hetki täynnä kysymyksiä rakennan kävyistä lumienkelille sydämen.

Elämä on monimuotoinen arvoitus. Luojan tarkoitusta, oikeaa ja väärää, pahan läsnäoloa ja rakkauttakin on vaikea erottaa ja ymmärtää.

Pieni, harmaan hohtava kuusitiainen lentää kevein siivenliikkein kuusen latvaoksalta toiselle, ja etsii maikoisinta käpyä. Minun siipeni ovat maassa kahta puolta käpysydäntä. Minun lentoni on ajatusten siivittämiä hiljaisia kysymyksiä ja vastauksia etsimistä.

Yön tummentamat kuuset vihertävät aamun valossa. Askelteneni painautuvat jäävät karhiaisien ja oravan jälkien rinnalle, kun kävelen talvisessa metsässä Jobin postilaatikolle ja takaisin.

Suntio Timo Seppänen

Tässä ohjeet, toimikaa

Kirkontyöryhmä teki päätöksen, jonka mukaan piispainkokouksen tulisi laatia toimintaohje tilanteisiin, joissa kirkon työntekijöiltä pyydetään homosuhteen siunaamista. Vau, jämäkkä lausunto. Jotta aikaa ei tuhraantuisi, tässä piispainkokoukselle ehdotus toimintaohje-ehdotukseksi.

Jos sinua pyydetään siunaamaan homosuhde:

- juokse karkuun
- telkeydy sakastiin ja huuda ovenrasta, että sinne pääsevät vain papit
- piiloudu saarnastuoliin
- pyydä kanttoria soittamaan urkuja niin kovaa, että kirkossa ei kuule puhetta
- tee itsesi kiireiseksi pyyhkimällä pölyjä kristallikruunuista
- sano, että sinua ei voi juuri nyt häiritä, koska rukoilet
- siunaa homot ja joudu kadotukseen.

(Me Naiset nro 12, 19.3.2009)

”Avoim keskustelu tuntuu suomalaisessa evankelis-luterilaisessa kirkossa olevan hankalaa. Ihan vaan vihjeeksi voisi neuvoa, että nyt kannattaisi kirkossa käydä avoin keskustelu siitä, saako kirkossa käydä avointa keskustelua.”

Tai kun tietää, miten hitaasti kirkko muuttuu ajan mukana, niin ehkä ensin pitäisi käydä avoin keskustelu siitä, pitäisikö käydä avoin keskustelu siitä, saako kirkossa käydä avointa keskustelua.”

Suntion joulupuuha

On jouluaatto. Aamusta on jo käyty joulusaunassa ja syöty jouluateria perheen kanssa kotona. Kello 15 alkaa jouluaaton hartaus pääkirkossa. Lähdän hyvissä ajoin avaimellaan ovia ja laittamaan kaikki paikat kuntoon. Kirkonmäellä on paljon kansaa liikkeellä viemässä kynttilöitä haudoille. Laitan kirkkoon valot ja availen ovet. Joitakin ihmisiä käy sisällä jo ennen hartautta hiljentyessä hetken. Nostan seimen sakastista joulukuusen juurelle ja ase-tan työtöitä lainatun nuken siihen. Seimen viereen laitan pienen lyhdyn, pojalta lainatun. Virret vielä tauluille ja äänentoistokin pitää testata.

Kun kynttilät on sytytty voi itse hiljentyä tyhjässä kirkossa ja katsella

omien kätten töitä. On ensimmäinen jouluaatto uudessa työpaikassa. Kiipeän urkuparvelle ja istahdan urkujen ääreen. Selailen koraalikirjaa ja soitan sieltä virren 25 ja mieleeni jäävät sanat: "Vaan kuinka suuren vieraani ottaisin oikein vastaan, kun sydämeni, lahjani, on multaa ainoastaan? Oi Herra maan ja taivasten, käyt itse luokse syntisten, amosi meille annat."

Lähdän takaisin sakastiin odottelemaan kanttorin ja kappalaisen saapumista. Kolehdinkantajatkin käyvät ilmottautumassa. Kirkko alkaa täyttyä ja kanttorin ja kappalaisen kanssa käydään vielä tilaisuuden järjestys läpi. Laitan kellot soimaan ja tilaisuus voi alkaa. Evankeliumin jälkeen kanttori aloittaa

virrestä 21 viimeisen säikeistön ja kirkkokansa nousee laulamaan jumalalle kunniata. Siitä alkaa joulun tuntu. Lopusoiton jälkeen kiirehdiin avaamaan ovet kirkkoväelle. Sitten sammutan kynttilät ja valot pois. Joulukuuseen jä-tän kuitenkin valot yöksi.

Sakastin portaita ihailen vielä hautausmaata jota lukemattomat kynttilät valaisevat. Sitten kotiin odottelemaan joulupukkia ja viettämään pari päivää vapaata. Tuuraaja hoiti joulu- ja Tapaninpäivän. Kiitokset siitä hänelle niin itse sain viettää joulua perheen kanssa.

Sitten seuraavaksi on tulossa toinen kirkkontyöntekijöiden sesonkiaika, pääsiäinen.

Hyvää Uutta Vuotta kaikille kirkonpalvelijoille.

Jaakko Karhu
Seurakuntamestari
Isonkyrön seurakunta

Palaveripeli

Tervetuloa, rakkaat työtoverit tähän viikkopalaveriin. Minäpä luen nyt aluksi sanaa, missäs se Raamattu – se taisikin jäädä yöpöydälle, no hiljennyttäen nyt .... ja aamen. Missäs mahtaa kanttori olla ?

Sillähän on vapaa.

No, nuorisonohjaajakin näyttää..

Se on nallemessukurssilla !

Lähetyssihteerin piti tulla, mutta hän ilmoitti olevansa pakanamaan kielikurssilla, aikoo lähteä Papua-Usugui-neaan lomallaan.

No, onhan meitä nyt sentään. Minulla on vähän kiire kun pitää vaimo viedä ompelijalle, joten käydäänpäs nyt asiat nopeasti, niin ja etten unohda, ensi viikolla on kirkkoherrojen kokous Herralan Motellissa, joten palaveri jää väliin.

Tuooota..

Niin mitäs suntiolla ?

Jäi sitä lomaa syysspuolella pitämäti, niin voisikos ensi maanantaista ...

Sen kun otat, ei taida olla toimituskiaakaan joten pidä nyt pari päivää..

Lähdänkin tästä kun velipoika tulee pilkille.

Onkos diakonian rintamalla mitään....

Se Tauriaisen mummon palmu pitäis hakea seurakuntasaliin kun se lahjoitti sen.

Mutta siellähän on Mutikaisen Kiinanruusu eikä taida ...

Pakko se on koettaa mahduttaa. Onhan Tauriaska parhaita yhteisvastuukerääjäksiin.

No voisiko hauturi...

Mulla olis kuopan peittoon kiiru !

Onkos emännällä ....?

Se pitää kans vapaata kun torstaina on myssyjen neulonta maahanmuuttajille.

No, eiköhän ne tässä tärkeimmät tul-lukin. Mitäs kanslistilla vielä ?

Olis täällä noita Launiansen omaisia sopimassa.

No kaikkeen sitä nyt pitää aikaansa käyttää. Minä piipahdan siellä viraston puolella tässä mennessäni. Näkemiin nyt ja ensi viikolla ei ole aikaa palaveriin joten hei nyt !

Suntio Kyllästinen on varma, että hän eteiseen mennessään kuuli Hyvän paimenen taulusta hiljaisen kuis-kauksen: Taitaa olla paimensauvoissa lahosientä ja hometta !

Snap

Pohjois-Savon alaosaston

sääntömääräinen **vuosikokous** torstaina 28.5. klo 10 Keskussrk-talon takkahuone, Suokatu 22, Kuopio. Unkarin matkakuulumiset. Tarjoilua. Ilmoittautumiset Kari Hartikaiselle 050 520 7003. Tervetuloa.

Toimikunta

Keski-Pohjanmaan alaosaston

vuosikokous tiistaina 12.5.2009 klo 18.00 Merijärven srk-talolla. Esillä sääntömääräiset asiat. Kirkonpalvelijat ry:n sihteeri Kari Hartikainen kertomassa ajankohtaisia asioita. Tarjoilua luvassa. Tervetuloa.

Toimikunta

Keski-Suomen alaosaston

vuosikokous keskiviikkona 29.4.2009 klo 15.30 ravintola Alba, Ahlmaninkatu 4, Jyväskylä. Esillä sääntömääräiset asiat. Tarjoilua. Tervetuloa.

Toimikunta

Etelä-Karjalan alaosaston

vuosikokous Lappeenrannassa ravintola Tassoksessa maanantaina 20.4-09 klo 17.00 alkaen. Ilmoittautumiset alaosaston tarjoamaan ruokailuun Kirsille 16.4-09 mennessä p. 050 378 2418.

Toimikunta

SUNTION AMMATTITUTKINTO

Suntion työ on palvelu- ja ihmis-suhdetyötä, jossa moniammatilinen yhteistyö ja vuorovaikutustaidot ovat tärkeitä.

Tutkintoon valmistava koulutus kestää noin 1,5-2 vuotta ja koulutus toteutetaan **oppisopimuskoulutuksena**. Oppisopimuskoulutuksen aloittaminen edellyttää tutkinnon opiskeluun sopivaa työsuhdetta ja työnantajan halua oppisopimuksen tekemiseen. Seurakuntaopiston oppisopimuspalvelut vastaa kaikista oppisopimuksen järjestämiseen liittyvistä asioista.

Koulutus alkaa 10.8.2009. Haku 9.4.2009 mennessä.

Hakulomakkeet ja esitteet

Opintotoimistosta, puh. 044 358 8966,
so.opintotoimisto@seurakuntaopisto.fi tai
www.seurakuntaopisto.fi

Lisätiedot

Oppisopimustoiminnan päällikkö Sirpa Pöllönen
puh. 044 712 4970 tai
lehtori Irja Ylä-Outinen
puh. 044 712 4992 |
etunimi.sukunimi@seurakuntaopisto.fi

seurakuntaopisto

Seurakuntaopisto | Järvenpääntie 640 | 04400 Järvenpää | puh. (09) 2719 61 | **Elämän linjoja!**

Kanta-Hämeen alaosaston

sääntömääräinen **vuosikokous** ma 27.4. 09 klo 18, Jukolan Lintukoto, Eeronkuja 5, Hämeenlinna.

Vieraana SVTL ry:n toiminnanjohtaja Ritva Rasila, aiheena "Seurakuntaliitokset – vaihtokirkonpalvelijoihin".

Klo 19.30 iltahartaus, pastori Mikko Sulander. Kahvitarjoilu. Tervetuloa!

Toimikunta

Kanta-Hämeen alaosasto

järjestää perinteisen **kesäillanvieton** virkistyksen merkeissä Hausjärvellä perjantaina 28.8.2009 klo 17-21.

Saunomista, yhdessäoloa, iltapalaa, iltahartaus. Tervetuloa!

Toimikunta

Pirkanmaan alaosaston

sääntömääräinen **vuosikokous** tiistaina 28.4.2009 klo 18 alkaen. Paikkana ns. Yläpirtti (uus), Sastamalassa. Ajo-ohje on VT 12 siitä käännyt Punkalaitementielle, tie nro 252 lyhyehkö matka ja kääntyminen Kangastielle, tie nro 2521 lyhyehkö matka ja tienviitassa lukee Seurakuntaleiri ja osoite on Kangastie 275. Lisäksi on tarjolla ja lisätietoa puh.050-3301447. Tervetuloa.

Kainuun alaosaston

Koulutus- ja neuvottelupäivät

Ristijärven seurakunnassa

Paikka seurakuntakoti 14.4.2009

Ilmoittautumiset Ristijärven srk:n 3.4. 2009 mennessä, puh. 0503018810 ilmoittautumisen yhteydessä on mainittava toiveet erityisruokavaliosta.

Järjestäjät: Kuopion tuomiokapituli
Kirkonpalvelijat ry Kainuun alaosasto

Kainuun alaosaston

Vuosikokous

Ristijärven seurakunnan seurakuntakodissa 14.4.2009 alkaen klo 14.30.

Toimikunta

Pohjois-Karjalan alaosaston

vuosikokous ke 29.4.2009 klo 10.00 alkaen Ilomantsin srk-talolla.

Ruokailu kokouksen jälkeen. Tämän jälkeen mahdollista tutustua remontoituun taloon ja yhdistys kustantaa halukkaille uimalipun kuntoutuskeskus Pääskynpesään kokouksen jälkeen.

Ilm. Vesa Hänninen 050 3573045 tai Sanja Karppi 040 5154372. Tervetuloa!

Päijät-Hämeen alaosaston

vuosikokous pidetään perjantaina 17.4. 2009 klo 18.00. Paikka on Hollolan Vanha pappila, Särkäntie 1, 16710 Hollola kk. Ohjelmassa on: Kahvitarjoilu, vuosikokous, SvTL:n ja Kirkonpalvelijoiden kuulumiset, sekä käynti Hollolan kirkossa. Mukana kokouksessa on SVTL:n puheenjohtaja Matti Löppönen.

Vanha Pappila sijaitsee Vesijärven rannassa aivan keskiaikaisen kivikirkon vieressä. (www.hollolanseurakunta.fi/toimitilat) Tervetuloa. Toimikunnan puolesta Yrjö Leppänen (0440 210 949).

Etelä-Pohjanmaan alaosaston

sääntömääräinen **vuosikokous** pidetään ravintola Fooningissa Kaarretie 4 Hyllykallio tiistaina 21.4.2009 klo 18.00.

Puh.joht. Kaarina Yli-Somero kertoo SVTL:n ja kirkonpalvelijoiden ajankohtaiset asiat. Perinteisiin arpajaisiin toivomme palkintoja. Ruokailun järjestämiseksi ilmoittaudu 18.4. mennessä. Matti Pesonen puh. 044-480 8482. Kaarina Yli-Somero puh. 0400-797 230. Tervetuloa.

Toimikunta

Seurakuntien ensiaputarvikkeet

KIRKKO/KAPPELI

• sakasti

Haavanhoitopiste
Tuotenumero 190900

Nykyiseen EA-kaappiin

- **EA-kaapin sisältö**
Tuotenumero 2030
- **Laastariautomaatti**
Tuotenumero 1907
- **Haavavyyheautomaatti**
Tuotenumero 3250

HAUTAUSTOIMI

• toimisto- ja huoltotilat

Haavanhoitopiste suojakaapissa
Tuotenumero 390900

Nykyiseen EA-kaappiin

- **EA-kaapin sisältö**
Tuotenumero 2030
- **Laastariautomaatti**
Tuotenumero 1907
- **Haavavyyheautomaatti**
Tuotenumero 3250

• sosiaalitilat

Laastariautomaatti
Tuotenumero 1907

Haavavyyheautomaatti
Tuotenumero 3250

• työkoneet

Reissumiehen ensiapupakkaus
Tuotenumero 1956

SEURAKUNTA- KOTI/-TALO

• seurakunta- mestari

Ensiapupakki
Tuotenumero 194100

• kerhot

**Reissumiehen
ensiapupakkaus**
Tuotenumero 1956

• keittiö

**Haavanhoitopiste
suojakaapissa**
Tuotenumero 390900

Nykyiseen EA-kaappiin

- **EA-kaapin sisältö**
Tuotenumero 2030
- **Laastariautomaatti**
Tuotenumero 1907
- **Haavavyyheautomaatti**
Tuotenumero 3250

Silmänhuuhtelupullo x 2
Tuotenumero 7251

Seinäteline
Tuotenumero 7202

**Burn Free
palovammoihin**

LEIRI- KESKUKSET

• keittiö

**Haavanhoitopiste
suojakaapissa**
Tuotenumero 390900

Nykyiseen EA-kaappiin

- **EA-kaapin sisältö**
Tuotenumero 2030
- **Laastariautomaatti**
Tuotenumero 1907
- **Haavavyyheautomaatti**
Tuotenumero 3250

Silmänhuuhtelupullo x 2
Tuotenumero 7251

Seinäteline
Tuotenumero 7202

**Burn Free
palovammoihin**

• leirin vetäjät

Ensiapupakki
Tuotenumero 194100

**Seinäteline
ensiapupakeille**
Tuotenumero 190400

**Kevytpaarit
kantopussissa**
Tuotenumero 1530

**Reissumiehen
ensiapupakkaus**
Tuotenumero 1956

**CEDERROTH
FIRST AID**

Cederroth Oy / Ensiapu
PL 95, 02231 Espoo

puh. (09) 5110 2250
firstaid@cederroth.com

OPASTA ENSIAPUPISTEET

Haavanhoitopiste
Tuotenumero 190900

**Haavanhoitopiste
suojakaapissa**
Tuotenumero 390900

Silmänhuuhtelupullo
Tuotenumero 7251

Seinäteline
Tuotenumero 7202

Ensiapukaapin sisältö
Tuotenumero 2030

**LISÄÄ JO OLEMASSA
OLEVIIN EA-KAAPPEIHIN**

Laastariautomaatti
Tuotenumero 1907

**Haavapyyhe-
automaatti**
Tuotenumero 3250

Burn Free palovammoihin

**Kevytpaarit
kantopussissa**
Tuotenumero
1530

Reissumiehen ensiapupakkaus
Tuotenumero 1956

Ensiapupakki
Tuotenumero 194100

**Seinäteline
ensiapupakkeille**
Tuotenumero
190400

Kuva: Hannu Korhonen

Kärsivä Kristus, sinun puoleesi käännyimme ahdistusten piirityksessä.
 Sinä olet kokenut ristinkuoleman syvyyden, kärsimyksen ja tuskan.
 Sinä olet tuntenut haavoittuvuuden ja voimattomuuden ruumiissasi.

Kirkonpalvelijat ry:n hallitus 2009

KAARINA YLI-SOMERO, puheenjohtaja

puh. 0400 797 230
 kaarina.yli-somero@kirkonpalvelijat.fi

KARI HARTIKAINEN, sihteeri

PL 421, 70101 KUOPIO
 puh./fax: (017) 2811697
 050 5207003
 kirkonpalvelijat@kolumbus.fi

EIJA JAAKOLA

puh. 040 595 7001
 eija.jaakola@evl.fi

YRJÖ LEPPÄNEN

puh. 044-0210949
 yrjo.leppanen@evl.fi

JOUNI HONKANEN

puh. 050-404 7194
 jouni.honkanen@evl.fi

ANNA-LIISA TIKKALA

puh. 050 60965
 anna.liisa.tikkala@gmail.com

TUOMAS LEMINEN

puh. 044 744 0049
 ikaalisten.seurakunta@evl.fi

SAILA KOSTIAINEN

puh. 050 3377 148
 saila.kostiainen@evl.fi

OSMO NISSI

puh. 050 326 5874
 osmo.nissi@evl.fi

KRISTIINA SANAKSENAHO

puh. 040 515 7538
 kristiina.sanaksenaho@evl.fi

Kirkonpalvelija

N:o 1/2009 – 56. vuosikerta

Julkaisija/Tilaukset:

Kirkonpalvelijat r.y. - Kyrkotjänare r.f.
 Puh./Fax: (017) 281 1697
 GSM 050 520 7003
 E-mail: kirkonpalvelijat@kolumbus.fi
 http://www.kirkonpalvelijat.fi

Lehden toimitus:

PL 421, 70101 KUOPIO
 Toimitussihteeri Kari Hartikainen

Toimituskunta:

Yhdistyksen hallitus

Ilmoitushinnat:

Kokosivu	350 €
1/2 sivua	200 €
1/3 sivua	150 €

Pankit:

Nordea 202718-136346
 Sampo Pankki 800015-252706
 OP 560005-293207

Paino:

Suomen Graafiset Palvelut Oy
 Taitto: Jarmo Salonen
 aineisto@graafisetpalvelut.com
 Seuraava lehti ilmestyy 06/2009.

ISSN 0 355-8258